herpy

SLANGER

Amazon Tree Boa

Corallus hortulana

Corallus hortulana er en slank, træboende boa fra Amazonas og Guyanaregionen. Den bliver 120-190 cm, findes i mange farver og lurer om natten på sit bytte fra en gren. Den er ofte forsvarsberedt og passer bedst til en øvet holder med plads til et stort terrarie.

Familie: Boidae Tidligere navn: *Corallus hortulanus; Corallus enydris*

SPECIFIKATIONER

DYRET

Voksenstørrelse	**120-190 cm** total længde inkl. hale
Levetid	**15-20 år**
Aktiv	**Nat**
Levevis	**Træboende**
Biotop	**Savanne, tørskov og regnskov**
Sværhedsgrad	**Øvet**

PASNING

Min. terrarie	**120 × 60 × 90 cm** L × B × H til 1 voksent dyr
Temperatur, dag	**27-29 °C**
Hotspot	**31-34 °C**
Temperatur, nat	**21-24 °C**
Luftfugtighed	**40-70 %**
Vand	**Vandskål**
UVB	**Valgfri** Ferguson-zone 2
Kost	**Hvirveldyr**
Holdes	**Enkeltvis**

AVL

Formering	**Levendefødende**
Kønsmoden	**36-48 mdr.**
Kuldstørrelse	**2-29 unger**
Kuld pr. år	**1**
Drægtighed	**180-240 dage**

BESKYTTELSE OG PAPIRER

CITES	**Appendiks II**
EU-bilag	**Bilag B**
IUCN	**Ikke truet (LC)**

Arten står på CITES bilag II og i EU's forordning 338/97 på bilag B (alle Boidae er listet samlet). Indførsel fra lande uden for EU kræver CITES-dokumenter, som udstedes af Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV) efter BEK nr. 1588 af 9.12.2024. Arten er ikke omfattet af forbudslisten for slanger i BEK nr. 1261 af 17.11.2015. Spørg sælger om dokumentation for dyrets lovlige oprindelse.

Om arten

Corallus hortulana er en slank boa, fladtrykt fra siden, med en lang, gribende hale og et stort hoved, der er tydeligt bredere end halsen. Tænderne forrest i kæberne er meget lange. Grundfarven går fra sort, brun og grå til alle nuancer af rød, orange og gul, og mange dyr har mørke timeglas- eller rudemønstre langs kroppen. Nogle er helt uden mønster. Hovedet har typisk fem mørke striber, der udgår fra øjnene, øjnene er gullige, grålige eller rødlige, og tungen er sort. I handlen findes både stærkt farvede dyr i rød, orange og gul og mere afdæmpede dyr i brun og oliven.

Voksne dyr er typisk 120-160 cm og 3-5 cm i diameter, og de største når omkring 190 cm. Hannerne er lidt mindre og slankere end hunnerne. Nyfødte unger er omkring 30 cm.

Arten er tidligere blevet beskrevet som *Corallus hortulanus*, og i ældre litteratur står den ofte som *Corallus enydris*. De caribiske former, som tidligere blev regnet som underarter, er nu selvstændige arter, bl.a. *Corallus cookii* og *Corallus grenadensis*. Arten er en nær slægtning til *Corallus caninus* og *Corallus batesii*.

Arten egner sig ikke til hyppig håndtering. Vildfangede dyr er næsten altid aggressive, og også opdrættede unger kan virke forsvarsberedte. De fleste opdrættede dyr bliver roligere med alderen, men aldrig så rolige som *Python regius* eller *Boa constrictor*. Mange dyr bider stadig, når man arbejder i terrariet.

Læs mere: Køb af dyr: opdræt, vildfang og transport

Udbredelse og levested

Corallus hortulana lever øst for Andesbjergene i Sydamerika: i det sydlige Colombia og Venezuela, i Guyana, Surinam og Fransk Guyana, i store dele af Brasilien samt i Ecuador, Peru og Bolivia. Den er den mest udbredte af træboaerne og findes både i Amazonas-bassinet og langs Brasiliens østkyst, helt ned til Stenbukkens vendekreds. Den lever fra havniveau op til omkring 900 m, men oftest under 300 m.

De caribiske former hører ikke længere til arten. Mange dyr i handlen er vildfangede og kommer især fra Guyana og Surinam.

> **Oprindelig udbredelse:** Colombia, Venezuela, Guyana, Surinam, Fransk Guyana, Brasilien, Ecuador, Peru og Bolivia.

LEVESTED

Corallus hortulana er næsten udelukkende træboende. I naturen lever den i fugtig regnskov med mere end 1.500 mm nedbør om året, men også i tørrere skov, savanne, buskads, sekundærskov, landbrugsområder og nær bebyggelse. Den foretrækker steder, hvor trækronerne hænger sammen, så den kan gå fra træ til træ uden at komme ned. Den er almindelig langs floder og i oversvømmelsesskove. Unge dyr holder sig lavt i buske, hvor de jager firben om natten, mens voksne oftest sidder to meter eller mere over jorden.

Slangen er mest aktiv om natten, men kan også være aktiv om dagen. Den er et lurejagende rovdyr: den hænger forkroppen i en S-formet bue fra en gren og slår ud efter byttet på en overraskende lang afstand. Med varmefølsomme gruber ved læberne finder den bytte i mørket. Byttet er meget varieret: unge dyr tager små firben og frøer, voksne fugle, flagermus og gnavere, og i enkelte tilfælde større pattedyr.

Pasning

TERRARIET

Et voksent *Corallus hortulana* skal have et terrarie på mindst 120 × 60 × 90 cm (længde × bredde × højde). Arten er aktiv og går mest vandret mellem grenene, så gulvarealet er vigtigere end højden. Slangen skal kunne bevæge sig, uden at kroppen krydser sig selv. Terrariet skal have god ventilation og et låg, der kan låses.

Grene er det vigtigste i indretningen. Giv flere vandrette grene i forskellig tykkelse og højde, der kan bære dyrets vægt. De skal være omtrent lige så tykke som slangens krop, så den kan ligge med flere kontaktpunkter. *C. hortulana* ligger mere lige ud på grenene end *C. caninus*, der ligger sammenrullet over én gren. Fastgør grenene solidt. Bunden er løv, kokosmuld eller barkmulch; brug aldrig ceder. Levende planter hæver luftfugtigheden og giver skjul.

Sæt skjul både højt oppe og nede ved bunden, fx af kork eller en omvendt blomsterpotte. Skjulet skal være så lille, at slangen sidder tæt i det, og vokse med slangen. Nye dyr holdes i karantæne i et enkelt terrarie med avispapir, stabile grene og en vandskål; det er også nemt at rengøre.

Læs mere: Luftfugtighed, forstøvning og ventilation Læs mere: Karantæne og hygiejne

TEMPERATUR

Om dagen skal temperaturen i terrariet være 27-29 °C. Over en gren i den ene ende skal en varmelampe give en solplads på 31-34 °C, som slangen bruger nogle timer om dagen. Drægtige hunner og dyr, der har ædt, ligger ofte længe her. Sluk varmelampen om natten og lad temperaturen falde til 21-24 °C.

Mål med termometre i begge ender af terrariet og et infrarødt termometer ved solpladsen. Lampen skal sidde så højt, at slangen ikke kan røre den. Brug en termostat.

Læs mere: Varme og temperatur

LUFTFUGTIGHED OG VAND

Corallus hortulana kommer fra et tropisk klima, og luftfugtigheden skal være 40-70 %, højest om natten og lavere i løbet af dagen, når varmen tørrer luften. Hæv den lidt under hudskifte. Forstøv terrariet kraftigt hver aften, så dyret kan drikke vanddråber fra blade og krop. Mange træboaer drikker oftere dråber end af en skål, især nyimporterede dyr, der kan være udtørrede.

Sæt også en skål med frisk vand i terrariet, gerne højt oppe, og skift vandet hver dag. Bevæger man vandet, fx med en luftsten, drikker slangen lettere. En slange, der ligger i vandskålen, har ofte mider. Udtørring kan give opkast og nægtelse af føde.

LYS OG UVB

Corallus hortulana er nataktiv, og UVB er ikke nødvendigt. Et svagt UVB-lys (zone 2, UV-indeks på omkring 2-3 ved solpladsen) kan støtte døgnrytmen, men tallet er lånt fra *Corallus caninus*. Giv 12 timers lys og 12 timers mørke, styret af et ur.

Læs mere: Lys og UVB

FODER

Corallus hortulana æder gnavere, og de fleste tager mus fra første dag. Giv frosne og optøede byttedyr på en lang pincet, ikke levende. Byttet må højst være 20 % bredere end slangens krop på det bredeste sted. Unger og unge dyr fodres hver uge; voksne får et mellemstort måltid hver 10.-14. dag. Arten æder gerne mere, end den har brug for, og bliver let overvægtig, hvis den fodres oftere. Tilskud af kalk og vitaminer kan være en fordel for unge dyr i vækst og for avlshunner.

En sulten slange er rastløs eller sidder med forkroppen i en S-formet bue. Vær forsigtig, når du åbner terrariet i fodringsstemning.

Læs mere: Kalk, vitaminer og tilskud

ADFÆRD OG HÅNDTERING

Corallus hortulana er ofte nervøs og forsvarsberedt og ikke et dyr til hyppig håndtering. Slangen kan nå mindst halvdelen af sin kropslængde, når den slår ud, og de lange tænder giver dybe sår. Brug en slangekrog eller en lang pincet, og lad slangen vænne sig til dig langsomt. Prik let til den med krogen, før du tager den, så den ved, at der ikke er mad på vej.

Et skjul med en lille indgang, som kan lukkes af, gør det muligt at flytte slangen ved rengøring uden at røre den. Støt altid slangen med to hænder, og lad den ikke komme om halsen. Vask hænder efter håndtering.

Arten er solitær og skal holdes enkeltvis. To hanner må aldrig holdes sammen, og især ikke når der er en hun, fordi det ender i kamp og skader.

Avl

KØNSMODENHED OG KØNSBESTEMMELSE

Hunnerne er typisk lidt længere og tungere end hannerne. Kønnet bestemmes sikrest med sonde af en erfaren holder eller en dyrlæge. Begge køn er kønsmodne efter omkring 3-4 år. Hunnen skal være muskuløs og ikke fed, før hun sættes i avl.

PARRING

Parringen er sæsonbestemt. I fangenskab fremkalder man den ved at sænke nattemperaturen gradvist fra omkring 25 °C til 21-22 °C fra november til december og samtidig give en dagtemperatur på 28-29 °C. Efter omkring to måneder begynder hannerne at vise parringsadfærd, og de skifter ofte hud lige før. Hunnen er mest modtagelig kort efter et hudskifte. Sæt hannen til hunnen i hendes terrarie. Parringen sker typisk fra februar til maj og gentages flere gange. Flyttes hunnen efter en uge til en anden han, stimulerer duften af den første han ofte den næste.

Sæt aldrig flere hanner sammen med en hun på én gang. De bliver meget aggressive og kan skade hunnen alvorligt.

ÆGLÆGNING OG KULD

Corallus hortulana føder levende unger og lægger ikke æg. Drægtigheden varer 6-8 måneder, oftest omkring syv, og hunnen ligger tit i solpladsen. Et kuld er på 2-29 unger. Ofte følger døde unger og ubefrugtede æg med; mærk efter et par dage forsigtigt på hunnens bug, om alle unger er kommet ud. Hunnen får højst unger en gang om året.

Den drægtige hun skal have ro og fast adgang til varme og vand. Hun skal fodres regelmæssigt, men mange hunner spiser mindre de sidste uger.

INKUBATION

Der er ingen inkubation, fordi ungerne fødes levende og er selvstændige fra første dag. Den drægtige hun skal have den samme gradient som ellers, så hun kan regulere sin temperatur. Fødslen sker i terrariet. Fjern døde unger og fosterhinder, så snart du opdager dem.

Læs mere: Inkubation af æg

OPDRÆT AF UNGER

Ungerne er omkring 30 cm ved fødslen. Hold dem enkeltvis i små terrarier med grene, et skjul og høj luftfugtighed. Hudskiftet kommer efter 8-14 dage, og de spiser normalt først efter det. Ungerne tager som regel små mus og fodres hver uge, til de er halvvoksne. Vil en unge ikke spise, så prøv både døde og levende byttedyr og forskellige slags; når den har spist tre gange, plejer det at gå af sig selv.

Sundhed og typiske fejl

Corallus hortulana er robust, men importerede dyr har ofte problemer, og de fleste problemer skyldes pasningsfejl. De typiske fejl er:

- Udtørring hos nyimporterede dyr, som giver opkast og nægtelse af føde. Forstøv ofte, og tilbyd højt placeret vand i bevægelse.
- Indre og ydre parasitter hos vildfangede dyr. Få en lorteprøve undersøgt hos en dyrlæge, og hold nye dyr i et enkelt terrarie i karantæne.
- Mider, især hvis slangen ligger i vandskålen.
- For lav temperatur, som giver dårlig fordøjelse og opkast.
- Fedme hos dyr, der fodres for ofte. Voksne dyr har nok i et måltid hver 10.-14. dag.
- Stress hos dyr uden gode skjul. Sørg for skjul i flere højder, og håndtér dyret så lidt som muligt.

Et sundt dyr har klare øjne, en fast krop og spiser villigt. Kontakt en dyrlæge med erfaring i krybdyr, hvis slangen taber sig, kaster op gentagne gange, har åben mund eller hvæsende vejrtrækning, eller hvis fødslen trækker ud.

Spørg altid dine kloge bekendte

Vejledningen er et godt sted at begynde, men den kan ikke erstatte erfaring. Dyr er forskellige, og meget af det vigtigste lærer man af dem, der har holdt arten i årevis. Tal med en avler, en erfaren holder eller en dyrlæge med forstand på krybdyr og padder, før du anskaffer dyret - og igen, hvis noget ser forkert ud.